

BOTANISKA NOTISER

UTGIFNE AF

AL. ED. LINDBLOM.

N° 3.   Lund den 2 Mars.   1840.

---

1. Strödda anmärkningar öfver några Svenska växter, af E. Fries.

1. *Lolium arvense* Fr. Nov. — *Lol. arvense* Engl. Bot. t. 1125 kan omöjligen citeras till vår art; den föreställer *L. temulentum* a. och icke ens dess var. *mutica* s. *L. robustum* Reich. — Äfven från Tyskarnes beskrifningar afviker vårt genom *vid basen greniga strån*, som redan i Fl. Hall. blifvit anmärkt.

2. Helt nyligen skilde man en stor mängd arter från *Festuca ovina*; sednast har man återfört dessa samtliga till denna ena. Det är ett så vanligt förhållande att det knapt saknar undantag, att, då man en tid gått för långt i skiljande, kastar man sig till den andra ytterligheten och förenar allt någorlunda likt; och jemför man endast torkade exemplar, så finner man så många öfvergångar man behagar. Att alla till denna flock hörande arter hafva en *forma tenuifolia*, en *f. crassifolia*, *foliis saepe curvulis*: en *forma virens*, en *forma glauca*, en *f. aristata*, en *f. submutica*, en *spiculis glabrīs*, en *spiculis villosis* o. s. v. är ingen tvifvel, och då man vanligen deraf hämtat skiljemärken, så förklarar ock detta lätt, hvarföre man till *F. ovina* hänfört äfven de sedan lång tid tillbaka erkände *F. glauca* och *F. duriuscula*. Vår uppfattning af dessa arter grundar sig likväl ingalunda på någon af de anförde olikheterna; vi ega tvertom hvarandra motsvarande former af dessa samtliga, äfven som af *F. rubra* (någon borstlös form af *F. glauca* känna vi dock icke).

Vi åtskilje *F. glauca* (hvars *forma tenuifolia* lemnats i Herb. Norm.; den vanligare *f. crassifolia* afviker vida mer til útseendet och liknar *F. duriuscula caesia*) genom dess olika växesätt, alldeles likt *Scirpi caespitosi*; hvarje strå och blad-fascikel omklädes af bladlösa fjäll; något hvar till intet spår finnes hos de öfrige. — Vår *Festuca duriuscula* är fullkomligen öfverensstämmande med Smiths! Hookers och säkerligen äfven Linnés; Tyskarnes åter är en grofvare *F. ovina*. Vill man förena den med någon annan måste det blifva med *F. rubra*, ty ehuru den bildar tufvor liksom *F. ovina*, och ofta har på torra ställen kortare fullkomligt raka strån, blir den på skuggiga ställen flera fot hög, med lutande blomvippa; dess 2-3 fot långa rotskottsblad, ofta af stråets höjd, gifva den ett eget utseende. Att *F. heterophylla* hör till en sådan form anse vi utom allt tvifvel. Ehuru roten bildar täta tufvor som *Festuca ovina*, blir den icke egentligen krypande som på *F. rubra* (*F. rubra v. arenaria* har rot lik *Trit. repens*, med ensamme strån) utan den täta tufvan bildas mest af de tät stående (condenserade) upprättade rotskotten; fullkomligt som på *Glyceria maritima*. Den finnes i största mängd på vestra kusterne, och att den står i samband med kustklimatet bestyrker analogien med *Glyceria maritima*, *Armeria maritima* o. s. v.

3. Af *Bromus pratensis* finnas tvenne former, hvaraf en med mycket grenig vippa, lik *B. secalinus*, på torra ställen och i åkrar. Denna är den äkta *Br. commutatus* Schrad. (Meyer i Chl. Hanov. anmärker äfven att *Bromus pratensis* E. bör förenas med *B. commutatus*, ej med *B. racemosus*). *Br. secalinus* har äfven i mellersta Sverige en smalare enkel form, växande på fuktiga ängar, som alls icke får förblandas med *Br. pratensis*. Sakert är det efter denna, som Prof. Wahlenberg förenat *Br. pratensis* med *Br. secalinus*.

4. *Poa caesia* Engl. Bot. t. 1719 är alldeles omisskänneligen *Poa aspera* eller *Poa Gaudini* Fl. Svec.

5. *Alopecurus agrestis* L., förgäfves sökt i Upsala trakter sen Ehrharts tid, har sistlidne år blifvit återfunnen vid Holque af H:r *Hoffman Bang*.

6. Till *Potamogeton sparganifolius* hör *P. fluitans* Liljeb. Sv. Fl. som synonym.

7. Den som dubiös anmärkta *Potamogeton A.* Fries Nov. p. 41 är den verkliga *Potamogeton lanceolatus* Smith — Engl. Bot. t. 1985, hvilken först blifvit bestämbar efter den fullständigare begränsning *Wilson* af den samma gifvet. De flytande långskaftade hinnaktige bladen, de smala jemntjocka blomskäften, de korta axen utmärka denna art bland *P. heterophyllos*. Med *P. coloratus* har den utmärkt likhet, men dess alla blad äro skaftade.

8. Att *Potamogeton lucens*, äfven om den ej egde *folia natantia*, måste föras till samma naturliga grupp med *P. gramineus* och *P. curvifolius* af hvar och en som lägger hufvudsakliga vigten på naturliga förvandtskapen, synes vara klart. Då den är i detta afseende vida skild från *P. perfoliatus* et aff., står den så nära de förstnämde, att skarpsynete Botanister förenat dem som varieteter. Att min *P. lucens heterophyllus* likväl verkligen hör till *P. lucens* kan jag omöjligen tveka, och Engl. Bot. t. 376 framställer arten äfven med det öfre bladet flytande.

9. *Alisma Ranunculoides* b. *zosterifolium*, foliis longissimis linearibus natantibus (från Öland *Sjöstrand!*), är en märkvärdig med *Al. Plantago graminifolium* analog form.

10. Under min Öländska resa 1818 urskilde jag der tvenne förut i Sverige okände arter af Alm (*Ulmus*) neml. *U. suberosa* och *U. effusa*. Som blommande exemplar saknades förblef i synnerhet den förras förhållande till de öfrige dubiöst. Att korkbildningen icke var tillräckelig för grundande af egen art utvisade *Acer campestre* m. fl. Genom talrika för Herb. Normale insamlade exemplar och genom jämförelse med de Engelske arterne är det mig nu klart, att

vi i Sverige af detta slägte ega trenne skilda arter, hvaraf båda de första variera med och utan korkartigt vingad bark, neml.:

1. *Ulmus campestris*, 5—6 — andra, fructibus sessilibus nudis apice integris late obsoleteque emarginatis.
  - a. ramis teretibus. *U. montana* *E. Bot. t. 1887* optime!
  - b. ramis suberoso-alatis. *U. major* *Engl. Bot. t. 2542*. (Endast odlad).
2. *U. suberosa*, subtetrandra, fructibus sessilibus nudis, apice profunde incis, sinu interiori cordato subclauso.
  - a. ramis teretibus. *Ulmus campestris* *E. Bot. t. 1886* optime.
  - b. ramis suberoso—alatis. *U. suberosa* *Engl. Bot. t. 2161*.

Denna är en sydligare art, som, enligt Engelske författarnes egen uppgift, endast förekommer i S. England, då *U. montana* är der den nordligare och ensamt i Skottland förekommande.

3. *U. effusa*, suboctandra, fructibus pedunculatis ciliatis.

Alla dessa arter finnas på Öland och äro lätta att efter sitt olika växesätt och utseende åtskilja. Växande tillsammans hafva de olika blomningstid. *Ulmus campestris* har de störste blomgyttringarne och blommor tidigast; sedan följer *Ulmus effusa*, sist blommor *Ulm. suberosa*.

11. Den i nyaste Engelske Flororne anförde *Rumex aquaticus* är den i kärr växande *R. domesticus*; onekligen passar ock Linnés beskrifning bäst på denna, ty från den man vanligen vill kalla så afviker Linnés genom *spetsiga rotblad*. Mätte man dock en gång upphöra, att vilja hänföra Linnés *R. aquaticus* till någon bestämd art, då han derunder *uppenbarligen* och *bevisligen* sammanfattar fyra.

12. Sedan de mycket naturliga släktena *Vaccinium* och *Pyrola* blifvit upphöjde till egna familjer, kan det visst

synas consequentast dela dessa i flera släkten. Emedlertid hafva hvarken *Oxycoccus* eller *Chimaphila* blifvit allmänna-re antagne, som oss synes på den goda grund, att *ingendera blifvit naturenligt begränsad*. Skall *Oxycoccus* skiljas från *Vaccinium* (de blå-fruktige måste nödvändigt enligt Romerska språkbruket behålla namnet *Vaccinium*: "*Vaccinia nigra*" är ett bekant Romerskt epithet för dessa), så måste man till detta slägte hänföra äfven *V. vitis idæa*. Genom sin *Corolla 4-partita, limbo patente reflexove, filamenta hirsuta, antheræ submuticæ* (jmf. *Fl. Scan.*) slår *Oxycoccus Vitis idæa* närmare *O. palustris*, än någon *Vaccinium*, hvilkas *corolla* är *urceolata, ore constricto dentato, filamenta glabra, antheræ eximie bicornes* o. s. v. Än tydligare blir detta om man rättvist afser hela vegetations-systemet. *Vaccinierne* äro upprätta verkliga buskar med platta affallande löf, verkliga knoppar. *Oxycoccus Vitis idæa* har långa under jorden krypande refviga stjelkar, ingen egentlig buskstam, ingen knoppbildning, läderartade perenna i kanten tillbakarullade blad, röda syrliga frukter, alldeles som *Oxycoccus*.

13. Antager man *Oxycoccus*, så fodrar consequencen att äfven skilja *Chimaphila*, men skall *Pyrola* då bringas till ett *naturligt* slägte (ty ett större naturligt f. e. Linnés *Geranium* kan upplösas i mindre äfven naturlige), måste det inskränkas till de arter, som hafva klaslik blomning, nedböjd frukt (en bland *Ericineae* högst väsentlig character, som antagits bestämma högre sectioner), syllika ståndarsträngar fästade vid kronbladens bas, tvåknöliga ståndarknoppar, fröhusets fogningar genom ludd förenade. *Chimaphilae* character blir: enblommiga blomskaft, upprätt frukt, på midten utvidgade ståndar-strängar fria från kronbladen, tvåhornade ståndarknoppar, fröhusfogningarne utan ludd. Efter denna begränsning får *Chimaphila* 2 arter: *Ch. umbellata* och *Ch. uniflora*.

14. *Rubus corytifolius litoralis* Fr. har jag förr hänfört till *R. corytifolius* i vidstraktare mening, men de röda

kronbladen m. m. utvisa att den, efter Doc. *Arrhenii* närmare bestämning, hör till *R. Wahlbergii*.

15. Fullständiga blommande exemplar af *Saxifraga hypnoides* hafva från Östfinmarken af Prof. *Hornemann* blifvit mig meddelade.

16. Det är ett uppenbart misstag hos alla Tyska Florister, att citera *Arenaria rubra* β . Linn. till *Alsine marina minor*. Den hör uppenbart och bestämdt till *A. marina obesior* Mert. et Koch. För öfrigt står den förstnämnde, i min öfvertygelse, närmare *Alsine rubra*, såsom Prof. Wahlenberg för längesedan antagit.

17. *Erodium pimpinellifolium* (E. *cicutarium* Engl. Bot. t. 1768!) har *stamina fertilia basi bidentata*, som anförde figur väl utvisar, och tydlig moschusluk, hvilket derstädes anmärkes i texten. Den är i min tanka snarast en magrare mer inskuren form af *E. moschatum*, alls icke af *E. cicutarium*.

18. *Drosera longifolia* E. Bot. t. 868 föreställer icke *Dr. intermedia*, utan *Dr. obovata*!

19. *Cardamine hirsuta* E. Bot. t. 492 föreställer var. *silvatica*. Denna torde vara artens typiska form; varr. *campestris* och *clandestina* stå på hvar sin olika sida skilde från den. Högst oriktigt förenas derfore varr. *campestris* och *clandestina*, då *C. silvatica* skiljes från de båda förenämnde. Vi kunna icke gilla artskillnaden emellan *C. hirsuta* och *silvatica*; än mindre föreningen (se Hooker) af *C. parviflora*.

II. Ny teori om vexternas befruktningsorganer.

Alltifrån Linnés tid har man betraktat antherer och pollen såsom utgörande de fanerogama vexternas han-organer, och stigma såsom honorganet; först i sednaste åren har man

i Tyskland framkommit med en alldeles motsatt åsigt. Det är isynnerhet *Endlicher*, som i en liten afhandling (Grundzüge einer neuen Theorie der Pflanzenzeugung, Wien 1838: 8:vo) utvecklat denna teori; och ehuru Utg. ännu ej varit i tillfälle studera denna afhandling, hvilken han allenast känner af den korta redogörelse för dess innehåll, som meddelas i Linnæa 13 Band. 1:s Heft, så har han dock trots sig här böra meddela en kort notis om denna teori.

Densamma var imellertid af andra vextfysiologer förberedd och till en del äfven förut framställd för allmänheten. Redan 1833 observerade *Rob. Brown* hos *Orchideæ* och *Asclepiadeæ* att den sträng, som utgår från hvarje pollenkorn, icke blott genom stigma nedtränger till ovulum och fäster sig dervid, så att en sådan sträng blir liksom häftad till hvarje särskildt ovulum; utan ock verkligen intränger sig uti detsamma, hvilket derefter undergår en märkbar förändring, i det att nucleus i detsamma begynner visa sig (jfr. *Rob. Browns* Verm. Schriften 5. p. 450 följ., samt *Meyens* Literaturberichte i *Wiegmanns Archiv für Naturgeschichte* 4:r Jahrg. 4:s Heft. p. 147 följ.) — Hvad sålunda hos dessa vexter observerats, har derefter *Schleiden* (i en afhandling: Einige Blicke auf die Entwicklungsgeschichte des vegetabilischen Organismus in den Phanerogamen; införd i *Wiegmanns Archiv* 3:r Jahrg. 4:s Heft p. 289—319 *) sökt göra gällande för alla fanerogamer, hvarvid han sökt ådagalägga, att sjelfva embryo eller nucleus bildas genom pollensträngen, sedan den eller rättare dess innehåll blifvit befruktadt af ovulum eller embryosacken. Resultatet af hans åsigt innehålles i följande: "Aus diesen Beobachtungen geht die wichtige Folge hervor, dass man die beiden Geschlechter bei den Pflanzen geradezu falsch

---

*) Som detta häfte af *Wiegmanns Archiv* ej lär finnas här i Lund, har Utg. rörande *Schleidens* åsigt måst åtnöja sig med den i *Meyens* Literaturberichte deröfver lemnade redogörelse.

benannt hat, indem jedes Pollenkorn der Kern eines neuen Individuums ist, und dagegen der Embryosack, als das männliche Prinzip zu betrachten wäre, welcher nur dynamisch die Organisation der materiellen Grundlage bestimmt" (se Wiegmanns Archiv 4:r Jahrg. 4:s Heft. Literaturber. p. 149). — Denna äsigt har *Endlicher* i åfvan anförda afhandling omfattat och vidare utvecklat, hvarvid han åfven åberopat den öfverensstämmelse, som *Mohl* sökt ådagalägga mellan de högre kryptogamernas sporangier och fanerogamernas antherer. Endlicher afviker dock deri från *Schleiden*, att han anser befruktningen åstadkommas medelst den på stigma varande fuktigheten. Gången af hans framställning, åfvensom det resultat, hvartill han kommer, inhämtas bäst genom följande i Linnæa meddelade korta resumé: "Der Verf. bespricht nun, ins Einzelne gehend, die Lage des Embryo in dem Ovulum, und zeigt, wie es sich als ein von Aussen Eingedrungenes, in entgegengesetzter Richtung mit der Mutterpflanze Gebildetes und Ausbildendes deutlich zu erkennen gebe; er verfolgt ferner die Entwicklung des Pollens in der Anthere, welche ganz gleich ist mit der der Sporen im Sporangium, woraus er schliesst, dass sie dasselbe Organ sind; er verfolgt ferner die weitere Ausbildung der Pollenkörner durch die Einwirkung der Narbenfeuchtigkeit, wodurch sie bis in die Eyhüllen eindringen, um hier den Grund zu einem neuen Keim zu legen; er deutet ferner darauf hin, wie bey Moosen und Lebermoosen, ausser den Sporangien, auch noch andere Organe vorkommen, welche wahre männliche Organe sind, und glaubt nun den Schluss ziehen zu müssen, dass ähnliche männliche Einwirkung auch bei den Phanerogamen Statt finden müsse, und dass diese in den Narben oder im leitenden Zellgewebe ihren Sitz habe. Nach Vergleichung mit dem Bau und der Einrichtung bei den Thieren, würde daher bei den Pflanzen das Sporangium und die Anthere gleich sein dem thierischen Eyerstocke (ovarium), das Gewebe des Griffels gleich dem Eyleiter (oviductus), das Pollenkorn und die Spo-

re gleich dem Ey (ovulum), und die Keimhüllen der Phanerogamen endlich gleich dem thierischen Fruchthälter (uterus)“ — (Se Linnæa 13 Band. 1 Heft. Literaturberichte p. 46—47.)

Uti en afhandling rörande fortplantningen hos *Riccia glauca*, införd i Linnæa 13 B. 1:s Heft., har *Unger* äfven vidrört ifrågavarande ämne och dervid framställt den mening, att pollenkornen äro befruktade förrän de komma på stigma. Hans resonemang i detta hänseende är följande: "Herr Endlicher, sowohl als Herr Schleiden, die in dem Pollenkörne die Anlage des künftigen Embryo sehen, nehmen zwar an, dass eine Befruchtung desselben nothwendig sei, differiren aber in ihren Ansichten darin, dass sie nicht einem und demselben Organe diese Function zuschreiben, indem letzterer geneigt ist, im Embryosacke des Nucleus eine solche Einwirkung zu suchen, während Endlicher in der Narbenfeuchtigkeit eine, dem Sperma ähnliche Secretion finden will. — Untersuchungen, welche ich auf Veranlassung meines Freundes Endlicher über die Narbe kürzlich anstellte, haben, wenn sie gleich nicht als entscheidend zu betrachten sind, dennoch Resultate geliefert, welche nichts weniger, als zu Gunsten dieser Theorie sprechen, sondern gezeigt, dass die Secrete der Narbe sehr mannigfaltiger Beschaffenheit sind, dass sie zwar auf die Entwicklung der Pollenschläuche einigen Einfluss haben, der aber doch nicht mit solchen Wirkungen zu vergleichen ist, welche wir wenigstens bei Thieren nach der Befruchtung wahrnehmen. — Nicht mehr Gründe sprechen dafür, im Embryosacke das männliche anregende Princip zu suchen, der, falls das Pollenkorn wirklich die Anlage zum Embryo enthält, also wahre Ey ist, mehr wie der Fruchthälter selbst auf ihn einzuwirken scheint. — Halten wir uns indessen an die Betrachtungsweise über die Natur des Pollenkorns, wie sie mir beide obgenannte Männer wahrscheinlich machen, — geben wir ferner zu, dass nicht nur allein

in den Moosen und Lebermoosen eine Duplicität der Geschlechtsorgane vorhanden ist, sondern diese nothwendig auch bei den Phanerogamen postulirt werden müsse, so lässt sich mit Beziehung auf die oben auseinandergesetzten Untersuchungen der Riccia der Sache noch eine andere, und, wenn ich nicht irre, eine der Natur des Gegenstandes viel zusagendere Wendung geben. — Was könnte man wohl gegen die Behauptung, *dass die Pollenkörner, sobald sie auf die Narbe kommen, schon befruchtet seien*, Erhebliches einwenden? Spricht nicht die Analogie dafür, *dass schon ihre Bildung ein Werk der Befruchtung ist*. Offenbar ist das Austreiben der Schläuche nicht aus physischen Einwirkungen zu erklären, sondern als eine Art Keimung zu betrachten, die doch nur in lebensfähigen befruchteten Keimen vor sich gehen kann. — Somit wäre denn eher in den Antheren, oder diesen zunächst gelegenen Orten das männliche Geschlecht der Pflanzen zu suchen, und wir möchten daher, um über diesen Punkt ins Reine zu kommen, statt der Untersuchung des Nucleus oder der Narbe, eine möglichst genaue Erforschung der Anthere in ihrer ersten Bildungsperiode empfehlen.“ (se Linnæa l. c. p. 16—17).

III. En ny Zannichellia,

beskrifven af Joh. Wallman.

Vid Södra Gothlands kuster förekommer en *Zannichellia*, hvilken jag icke funnit beskrifven hos Botaniska författare. Den öfverensstämmer i några fall med *Z. repens* Bönningh. (Reichenb. Flor. Excurs. s. 6), men utmärker sig ifrån alla kända arter af detta slägte genom en aldeles egen habitus och väsentliga karakterer, hvilka icke gerna kunnat undfalla en så uppmärksam Botanist, som Reichenbach. Jag antager således, att den är okänd och har benämnt den ef-

ter *J. P. Rosén*, en flitig och förtjent Botanist, hvilken efter Linné och Wahlenberg mer än någon annan bidragit till kännedom om Gothlands interessanta, på en gång Alpinska och Syd-Germaniska vegetation, och till hvilken nitiske arbetare Svenska Floran dessutom har många förbindelser. Hans lott i lifvet, der fattigdom och nöd voro hans första och sista följeslagare, var obemärkt: det är åt en anspråklös blomma jag anförtror hans minne.

Zannichellia Rosenii: caule longe lateque reptante, radicante, ad genicula stolones fructiferos exserente; foliis obsolete trinerviis, planis, obtusiusculis; umbella brevissime stipitata, nuculis sessilibus, lunulatis, compressiusculis, utrinque cristatis, lateribus tuberculosus.

Växer vid Södra Gothlands kuster flerstädes, såsom vid Gröttlinge-boudde (Stenhamm. herbar.); vid Närsudde och Bursvik (Östgötha Naturhist. Sällsk. herb.) Rosén.

Hela växten har något högst eget succulent och *fucoïdiskt*, som genast ådrager den uppmärksamhet och vid första ögnakast skiljer den ifrån alla andra former af detta slägte. Stjelken är krypande och slår rötter med korta mellanstånd; vid dessa knän eller leder utgå små bladiga och frukt bärande stoloner. De flesta öfriga arterna hafva fructificationen omedelbart utgående ifrån stjelkens leder på ett *bart* gemensamt fruktskaft (*pedunculus l. stipes*), hvilket är längre eller kortare hos särskilta former. Hos denna, hvilken äfven har ett ganska kort, nästan omärkligt, gemensamt fruktskaft, är fructification aldrig placerad vid hufvudstjelkens knän, utan på egna stoloner, hvilka jag icke funnit krypande, och som skulle kunna anses för gemensamma fruktskaft, om de icke vore bladiga och i flera afsatser frukt bärande; nötterna äro större, än de öfrigas, med undantag af *Z. major*; och hafva mogna en ljust nötblun och nitid färg, olika andra arters. De äro 2—3 samsittande, utan märkbara småskaft (*pedicelli*), till formen halfmånlika, något sammantryckta, i båda

kanterna kölade, med vingad och knöligt-tandad costal (*costa l. carina dorsalis*). Liksom de flesta formerna ha de en sidonerv på vardera sidan, men mer än vanligt eleverad. Såväl costalen, som sidonerverna och flatsidan emellan de senare och costalen, äro besatta med mycket upphöjda, oregelbundna, stundom hinnaktiga tuberkler, hvaraf sjelfva nöten nästan får utseende af att vara i ryggkanten trekölad (*tricarinata l. tricristata*). Stifet mäst rakt ungefär dubbelt kortare än nöten. Bladen vanligen 3:ne tillsammans, platta, mer eller mindre tydligt 3-nerviga, med kort spets, nästan trubbiga. Hela växtens färg är brun och den saknar det veka och gräsartade, som mer eller mindre tillhör de andra arterna. Jag har icke haft tillfälle att granska växten i sin blomning. Med *Z. major*, hvilken jag genom Baron v. Düben fått ifrån Landskrona, öfverensstämmer denna art i storlek och något i färgen, men är för öfrigt så skild, att de icke af någon, som sett båda, böra kunna förblandas. *Koch* förenar alla *Zantichellier* och påstår, att de på grundt vatten blifva krypaude, hvilket äfven skall vara förhållandet med *Z. major* vid Halmstad. Jag vill icke bestrida en så noggrann författares öfvertygelse, men för mig har det ännu icke lyckats att vid Calmar läns och Östergöthlands kuster, ibland ett ganska stort antal, finna en enda med verkligt rotsläende stjelk, och de specimina jag ifrån Halmstad erhållit under namn af "*Z. palustris var. repens*" äro sterila former af *Ruppia maritima*. I alla fall kan den nya art, jag beskrifvit icke med *Z. major* förväxlas.

På Öland vid Boda hamn växer tillsammans med *Z. pedunculata* och *pedicellata* Fr. en art, som har *caulis radicans*, men denna skiljer sig ifrån sina grannar äfven genom fruktens form. Jag anser denna senare för Tyskarnes *Z. repens*, såvida något med visshet kan, utan tillgång till original-exemplar, i detta fall bestämmas *).

*) *Z. radicans*, caule reptante, radicante, ad genicula fructifero; fo-

Linné beskriver i Gothlandsresan med sin vanliga nätta korthet en *Z. palustris* ifrån Gröttlingebo. Det är svårt att afgöra, om denna bör hänföras till den nu beskrifna, eller till *Z. pedunculata*, som växer på samma ställe och är allmän vid Gothlands kuster, der den har bredare och plattare blad, än vanligt. Synonymien efter växtställen skall alltid blifva osäker i ett slägte, der flera former eller arter oftast växa tillsammans. Linnés benämning är dessutom både otjenlig och ledande till mångtydighet. Hans *Z. palustris* är lånad ifrån Micheli och är, såsom synonymien tillräckligt visar, ett collectifspecies. Sjelf synes han icke lemnat mycken uppmärksamhet åt detta slägte; man kan endast deraf förklara anmärkningen i Flora Svecica om habitationen "in fossis et fluviis", hvilket kan äga sin rigtighet i Italien, men icke i Sverige, der alla hittills upptäckta former endast, med ett enda bekant undantag, växa i saltvatten vid hafskusterna. Om namnet skall bibehållas, tillhör det Michelis art, hvilken utmärkes genom "*capsulis ad costas barbatis*" och således svårligen kan vara identisk med *Z. major* Bönningh. som har "*dorsi crista contigua*." Den senare, som i Södra Sverige lär vara allmän, är i den öfriga delen af landet åtminstone mycket sällsynt. Vid Östergöthlands och Calmareläus kuster, der, utom *Z. pedunculata* och *pedicellata* Fr., flera andra former äro allmänna, har jag aldrig sett den, lika litet som på Gothland. Det är således troligt, att den af Linné var okänd.

Slägtet *Zammichellia* förtjenar uppmärksamhet och jag torde vid ett annat tillfälle återkomma till de Svenska formerna. Med Professor Fries anser jag det ännu förtidigt att af-

---

liis angustissimis, subsetaceis; umbella subsessili, nuculis breviter pedicellatis, utrinque subcristatis, late lunulatis, stylo duplo longioribus.

Z. repens Bönningh.?

Ad Boda Oelandiæ.

göra om dessa böra anses såsom egna arter eller föränderliga foster af lokalförhållanden, förrän de blifvit under flera utvecklingsperioder med noggrannhet observerade. Hvilket öde vid en sådan revision än må förestå släktet, vågar jag förmoda, att den art jag beskrifvit, skall bibehålla sin rätt till en egen plats i Svenska Floran.

IV. Fortegnelse over Phanerogame Planter og Brægger, bemærkede i Sommeren 1838 i Skiensfjordens omgivelse, af M. N. Blytt.

(Forts.)

Polygala uliginosa, alm.	Trifolium repens, alm.
— vulgaris, alm.	— arvense, Brevig.
Ononis spinosa, Blekebakken ved Brevig, Langö ved Langesund.	— medium, alm.
— arvensis, Skien, Porsgrund ved Frierfjorden.	— pratense, alm.
Anthyllus vulneraria, alm.	Lotus corniculata, alm. — β . uliginosa, Brevig.
Astragalus glycyphyllus, alm.	Medicago lupulina, alm.
Orobus vernus, alm.	Hypericum quadrangulare, alm.
— tuberosus, alm.	— perforatum, alm.
— niger, Fjærestrand, Skien, Porsgrund, Brevig, Langesund.	— montanum, nedenfor Kjørholtaasen ved Brevig og ved Langesund h. o. h.
Lathyrus pratensis, alm.	Tragopogon pratense, Skien, Porsgrund, Brevig.
— silvestris, Frierflangene ved Brevig.	Scorzonera humilis, Stathelle ved en gammel Have.
Vicia sativa, Porsgrund, Brevig.	Hypochoeris maculata, alm.
— sepium, alm.	Apargia autumnalis, alm.
— silvatica, alm.	Leontodon Taraxacum, alm.
— cracca, alm.	— corniculatus, alm.
Eryum tetraspermum, Skien.	Prenanthes muralis, alm.
— hirsutum, Skien, Porsgrund, Brevig.	Sonchus arvensis, alm.
Melilotus officinalis, Porsgrund, Brevig.	— oleraceus, Brevig.
	Hieracium Pilosella, alm.

- Hieracium Auricula*, alm.
 — *cymosum*, Brevig. — β .
strigosum?, Langesund.
 — *præaltum?*, Brevig ved
 Helleaasen; Langö ved Lange-
 sund. — Ny for Norges Flora.
 — *præmorsum*, alm.
 — *paludosum*, Skien, Pors-
 grund, Brevig, Langesund.
 — *murorum*, alm. — β . *in-*
cisum, Skien, Porsgrund.
 — *vulgatum*, alm.
 — *umbellatum*, alm.
- Crepis tectorum*, alm.
Lapsana communis, alm.
Carlina vulgaris, Porsgrund, Brevig,
 Langesund.
Arctium Lappa, alm.
Cirsium lanceolatum, alm.
 — *palustre*, alm.
 — *arvense*, alm.
 — *heterophyllum*, Skien, Pors-
 grund, Brevig.
Carduus nutans, Brevig i Mængde.
 — Ny for Norges Flora.
 — *crispus*, alm.
- Bidens tripartita*, Porsgrund, Bre-
 vig.
Centaurea jacea, alm.
 — *scabiosa*, alm.
 — *Cyanus* alm.
- Eupatorium cannabinum*, Brevig h.
 o. h. ved Frierfjord ved de brat-
 te Klipper nedenfor Kjörholtaa-
 sen og ved Langesund i Klippe-
 rifterne ud imod Havet. — Ny for
 Norges Flora.
Tanacetum vulgare, alm.
Artemisia vulgaris, alm.
 — *campestris*, alm.
- Artemisia absinthium*, alm.
Gnaphalium silvaticum, Skien, Pors-
 grund, Brevig.
 — *uliginosum*, Porsgrund,
 Brevig.
 — *dioicum*, alm.
- Filago arvensis*, Fjærestrand, Pors-
 grund.
Arnica montana, Skien, Porsgrund,
 Eidanger.
Tussilago Farfara, alm.
 — *Petasites*, Skien.
- Erigeron acris*, alm.
Senecio vulgaris, alm.
 — *Jacobæa*, Langesund.
- Solidago virgaurea*, alm.
Inula Helenium, Brevig i en gam-
 mel Have, og omtrent $\frac{3}{4}$ mil fra
 Byen i en Stenrös ved Vejen
 mellem Grava og Aas. — Ny for
 Norges Flora.
 — *salicina*, alm.
- Aster Tripolium*, Brevig paa Sandö
 og Lövä; Langesund.
Achillea ptarmica, Skien, Porsgrund,
 Brevig.
 — *millefolium*, alm.
- Anthemis arvensis*, alm.
Pyrethrum inodorum, alm.
 — *maritimum*, Langesund.
 Brevig.
- Matricaria chamomilla*, Skien.
Chrysanthemum segetum, Skien,
 Eidanger, Brevig.
 — *leucanthemum*, alm.
- Orchis mascula*, alm.
 — *latifolia*, Skien, Porsgrund,
 Langesund.
 — *maculata*, alm.
- Platanthera bifolia*, alm.

- Gymnadenia conopsea*, alm.
Habenaria viridis, Langö sparsomt.
Ophrys Myodes, Helleaasen og Frierflangene ved Brevig; almindelig ved Langesund og paa Langö.
Listera ovata, Porsgrund ved Skrukeröd og Öjenkast; Brevig paa Helleaasen; Langesund og Langö.
Epipactis latifolia, alm.
Corallorhiza innata, Skien paa Klippene ved Börsöen.
Cypripedium Calceolus, Helleaasen ved Porsgrund (Sörensen og Esmark).
Zanichellia palustris, Porsgrund (Schubler).
Callitriche verna, Skien, Porsgrund.
Carex dioica, alm.
   — *pulicaris*, Porsgrund, Brevig.
   — *pauciflora*, Skien.
   — *incurva*, Porsgrund ved Elven, Langö ved Langesund.
   — *chordorhiza*, Skien, Porsgrund.
   — *arenaria*, Langö.
   — *intermedia*, Skien, Porsgrund, Brevig, Langesund.
   — *paradoxa*, Skien, Porsgrund, Langesund.
   — *teretiuscula*, Skien, Porsgrund.
   — *muricata*, Skien, Porsgrund, Langesund.
   — *virens*, Skien, Porsgrund, Brevig.
   — *leporina*, alm.
   — *microstachya*, Fjærestrand, Skien.
Carex elongata, Skien, Porsgrund.
   — *stellulata*, alm.
   — *loliacea*, Skien.
   — *canescens*, alm.
   — *Gebhardi*, Skien.
   — *Buxbaumii*, Porsgrund mellem Tollevsklev og Frierfjord.
   — *maritima*, Porsgrund, Brevig, Langesund.
   — *salina*, Porsgrund, Brevig, Langesund.
   — *stricta*, Skien.
   — *acuta*, Skien.
   — *cæspitosa*, alm.
   — *flava*, alm. — β . *pygmaea*, alm.
   — *Oederi*, Porsgrund, Brevig, Langesund.
   — *fulva*, Porsgrund, Brevig, Langesund.
   — *distans*, Langö.
   — *panicea*, alm. — β . *sparsiflora*, Skien, Porsgrund.
   — *limosa*, Skien, Porsgrund. — β . *irrigua*, Skien.
   — *capillaris*, alm.
   — *pallescens*, alm.
   — *ampullacea*, Skien, Porsgrund.
   — *vesicaria*, Skien, Porsgrund.
   — *filiformis*, Skien, Porsgrund, Brevig paa Öerne i Eidangerfjord.
   — *hirta*, Skien, Porsgrund, Brevig, Langesund.
   — *flacca*, Porsgrund, Brevig, Langö.
   — *præcox*, Langesund.
   — *ericetorum*, alm.

(Forts. e. a. g.)